

HODNOTÍCÍ FORMULÁŘ

TÉMA: Vzdělávání a výchova

1) Formální vyhodnocení auditu

1.a) Existují připomínky a náměty k přehlednosti a srozumitelnosti auditu?

NE

Audit je zpracován přehledně, odkazy na webové stránky v něm obsažené umožňují snadnou kontrolu konstatovaného a nadbytečně nerozšiřují text. Rovněž přílohy a zprávy k Auditu jsou zpracovány přehledně a srozumitelně.

1.b) Je audit kompletní, dává odpověď na všechny návodné otázky?

ANO

1.c) Využívá audit povinné a doporučené indikátory?

ANO

Město využilo celou škálu nabízených indikátorů – povinných i doporučených a umožnilo tak nahlédnout danou oblast komplexně.

2) Vyhodnocení stavu sledovaných oblastí UR

Rekapitulace auditu:

Oblast	sebehodnocení města	hodnocení experta
--------	---------------------	-------------------

Oblast 7.1 Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí či krajem případně jiným zřizovatelem	+1	+1 <i>Jsem ve shodě s hodnocením města, vývoj v dané oblasti považuji za pozitivní.</i>
Oblast 7.2 Podpora nevládních neziskových organizací a dalších institucí zajišťujících neformální vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje	+1	+1 <i>Jsem ve shodě s hodnocením města, vývoj v dané oblasti považuji za pozitivní.</i>
Oblast 7.3 Vytvoření programu vzdělávání, výchovy a osvěty místních obyvatel (všech věkových cílových skupin) v oblasti udržitelného rozvoje a jeho realizace	+2	+1,5 <i>Vývoj v dané oblasti považuji za pozitivní. Pro dosažení bodového hodnocení +2 bych uvítala sumativní hodnotící zprávu analyzující stávající aktivity s vytyčením cílů v oblasti neformálního vzdělávání do budoucna, podobně jako je tomu u oblasti 7.1 a dále snaha o větší „síťování“ relevantních subjektů na vzdělávání participujících (viz níže)</i>
Oblast 7.4 Volnočasové aktivity naplňující zdravý životní styl s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí	+2	+2 <i>Jsem ve shodě s hodnocením města, vývoj v dané oblasti považuji za velmi pozitivní.</i>

Celkové hodnocení:

<p>VNITŘNÍ PODMÍNKY</p> <p>Silné stránky</p> <p>Z hlediska formálního vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none">- Školy bezesbytku naplňují v oblasti VUR náležitosti předepsané Rámcovým vzdělávacím programem základního vzdělávání, resp. Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ocenit lze zejména práci žákovského parlamentu, který pracuje na principu MA21. Ačkoli jsou v současnosti žakovské parlamenty běžnou součástí škol, podle principů MA21 zpravidla nepracují.- Za zajímavý počín lze také považovat spolupráci mezi školami a městem zakotvenou v Dohodě o přistoupení k partnerstvím s městem Chrudim. Systematická spolupráce mezi zřizovatelem – městem a školami je velmi žádoucí, neboť žáci mají možnost zapojit se do chodu města. Na vzdělávacích a osvětových akcích pořádaných ve spolupráci škol a města tak mohou žáci přirozenou formou rozvíjet své kompetence občanské, sociální a personální.- Systematizace informací o chodu škol zřizovaných obcí je velmi podstatná pro jejich řízení, to platí přirozeně i pro vzdělávání pro UR. Zpracování zprávy: Hodnocení výchovy pro UR v ZŠ a MŠ města Chrudim v roce 2012 je proto velmi žádoucí – město má možnost získání konkrétnější představy o vzdělávání a výchově k UR na školách a ve školských zařízeních zřizovaných obcí. Je zde silný předpoklad, že po zařazení indikátorů vzdělávání pro UR pro hodnocení této oblasti vzdělávání ve školách (viz úprava výročních zpráv škol), bude materiál ještě detailnější. <p>Z hlediska neformálního vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none">- Struktura a počet organizací, které se zabývají mimoškolním vzděláváním a péčí o potřebné (sociálně vyloučené, handicapované) je v Chrudimi dle mého názoru příkladná. Možnost systematické práce dokládá dlouhodobá existence těchto organizací. Organizace mohou inspirovat podobné subjekty v jiných městech. Na velmi vysoké úrovni je práce v sociální oblasti a to včetně	<p>VNITŘNÍ PODMÍNKY</p> <p>Slabé stránky</p> <p>Z hlediska formálního vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none">- Město doposud nevyužívá veškerý potenciál, který skýtají programy/projekty realizované na školách. Týká se to mj. zavedení systému hodnocení EMAS, který, byť by to bylo přínosné, není využíván jako didaktický podklad pro výuku. Systém EMAS, resp. poznatky z něho získané mohou sloužit např. k rozvoji matematických dovedností žáků, či jejich finanční gramotnosti (vyčíslování úspor). Obec si je toho vědoma (viz zpráva Hodnocení výchovy pro UR² v ZŠ a MŠ města Chrudim) a bude se školami spolupracovat na možnosti využití tohoto potenciálu.- Ve výročních zprávách škol město doposud systematicky nezískává informace o vývoji vzdělávání k UR rozvoji na školách. Uvažuje proto do budoucna o zavedení systémů indikátorů, jež by k vyhodnocování vývoje v této oblasti přispělo. <p>Z hlediska neformálního vzdělávání (s přesahem do formálního vzdělávání)</p> <ul style="list-style-type: none">- Prostor ke zlepšení má město rovněž v oblasti vytváření sítě - platformy pro spolupráci škol, NNO, podnikatelského sektoru a dalších relevantních organizací. Spolupráce se prozatím daří mezi školami a NNO, do „vzdělávacích sítí“ prozatím příliš nezasahují podnikatelské subjekty. <p>Z hlediska neformálního vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none">- Podobně jako je tomu u škol a školských zařízení by město mohlo zpracovat stručnou zprávu o neformálním vzdělávání v obci (zejména pro oblast 7.3.), která by mohla mít podobný charakter jako Hodnocení výchovy pro UR v ZŠ a MŠ města Chrudim v roce 2012. Tím by si město vytvořilo představu, která témata případně v neformálním vzdělávání absentují, která se nadbytečně překrývají, nebo kde by bylo třeba posílit témata stávající.
---	--

² UR – zkratka udržitelný rozvoj

<p>vzdělávání různých skupin obyvatelstva (sociálně vyloučení, senioři apod.). Dostatečný je rovněž počet NNO¹ zabývajících se vzděláváním v problematice UR. Dle předloženého výčtu je dobře patrné, že obec pokrývá důležitá témata v oblasti sociální, environmentální i ekonomické.</p>	
<p>VNĚJŠÍ PODMÍNKY Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přetrvávající zájem EU o problematiku UR (potencionální možnost pro čerpání finančních prostředků). - Možnost získávání didaktických materiálů bezplatně z jiných probíhajících projektů zaměřujících se na VUR³ - Kombinace témat VUR s tématy souvisejícími s rozvojem: <ul style="list-style-type: none"> • přírodovědné gramotnosti žáků, • chováním za mimořádných událostí, • finanční gramotností. <p>Všechna tato témata jsou v současnosti v ČR velmi diskutovaným a ve formálním vzdělávání aktuálně akcentovanými tématy.</p>	<p>VNĚJŠÍ PODMÍNKY Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Úsporná opatření z různých úrovní. - Snížení zájmu státu o prosazování VUR ve formálním vzdělávání (v souvislosti s pravidelnou revizí kurikula). - Snížení zájmu občanů o témata UR a naplňování cílů s nimi spojenými, zejména s ohledem ekonomickou krizi.

Závěry pro municipalitu – doporučení a návrhy hodnotitele:

Jak je tomu v České republice, a jak je tomu i v řadě evropských států, těžiště vzdělávání je zpravidla soustředěno do oblasti vzdělávání formálního, kde je možno z úrovně státu, potažmo regionu a zřizovatele škol nebo školských zařízení přímo ovlivňovat kurikula, a do značné míry i provoz škol. Z hlediska udržitelného rozvoje je však důležité, aby byla vzdělávána v tématech udržitelného rozvoje (environmentálních, sociálních i ekonomických) celá populace, napříč všemi věkovými skupinami v dlouhodobě se prosazujícím systému celoživotního vzdělávání.

Město Chrudim jde v Oblasti vzdělávání a výchovy k udržitelnému rozvoji dobrým směrem, přičemž deklaruje, že vychází z následujících materiálů: **Strategie vzdělávání pro UR ČR (2008-2015)** a **Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje**, které pomáhají obsah výchovy a vzdělávání v udržitelném **definovat**. Město dále také odkazuje na vzájemně provázané strategické plány obce, kde je vzdělávání zapracováno jako jeden z důležitých prvků žádoucího chodu obce.

Město podporuje finančně školy a školská zařízení, které zřizuje, ve výchově a vzdělávání k UR a situaci na školách monitoruje (*Hodnocení výchovy pro UR v ZŠ a MŠ města Chrudim v roce 2012*), přičemž vyvozuje z monitoringu opatření do budoucnosti (např. využití EMAS jako podklad pro výchovu a vzdělávání na školách či zavedení povinných indikátorů vzdělávání pro UR do výročních zpráv škol). Zároveň město v Auditě dokládá další užší spolupráci se školami na základě Dohody o

¹ NNO – zkratka nevládní nezisková organizace

³ VUR – zkratka vzdělávání pro udržitelný rozvoj

přistoupení k partnerstvím s městem Chrudim, ve kterých se jak školy, tak města zavazují k vzájemné spolupráci na projektech Zdravé město Chrudim a místní Agenda 21.

Město ve spolupráci se školami pořádá osvětové akce vztahující se k různým tématům UR, kde se mohou setkávat všechny skupiny obyvatel města a utvářet tak příznivé komunitní prostředí inspirativní pro rozvoj sociálních a personálních i občanských kompetencí dětí, mládeže i dospělých. Obec monitoruje základní parametry těchto akcí, tedy např. návštěvnost, v některých případech jsou akce doprovázeny anketami či rozhovory s účastníky. Je tedy zřejmé, že efektivitu těchto akcí se snaží město s ohledem na jejich další pořádání objektivně posuzovat.

Město podporuje grantovým systémem řadu organizací, které se zabývají neformálním vzděláváním v oblasti UR. Jejich výčet a přehled jejich činnosti napovídá, že město jejich prostřednictvím pokrývá aktivitami aktuální témata UR v oblasti sociální, environmentální i ekonomické (např. tolik potřebné poradenství v oblasti zadlužování obyvatelstva – řešení problematiky chudoby), využití služeb je doloženo trendem návštěvnosti programů. Také volnočasové aktivity pokrývají široké spektrum zájmu obyvatel různých věkových skupin.

Lze konstatovat, že programy pořádané městem i dalšími organizacemi, se dotýkají všech skupin obyvatel – dětí, mládeže, dospělých, rodin s dětmi, seniorů, ale také vyloučených skupin obyvatel.

Občanům je k dispozici poradenství v oblasti elektronické rubriky „dotazy a odpovědi“, řadu informací lze rovněž dohledat v místním – Chrudimském zpravodaji. Oblast životního prostředí pokrývá Portál o odpadech, čistotě a zeleni ve městě, který obsahuje i HelpDesk pro snadnější komunikaci s občany.

Přes nesporné úspěchy v dané oblasti má město ještě další prostor ke zlepšování. Platí zejména, že nastavený monitoring, tedy tvorbu různých hodnotících zpráv a statistik, je nutné vést systematicky, aby byla zaručena kontinuita dat. Obec by rovněž měla doplňovat podle vlastních potřeb další údaje, které by aktuální zprávy dále rozvinuly tak, aby město dostalo plně objektivní představu o vývoji vzdělávání v obci. Zprávy by přirozeně měly reflektovat všeobecné trendy VUR uplatňované v národním měřítku (nová kurikula, strategie, akční plány apod.).

Domnívám se, že aktuálně zpracovaný „Audit“ by mohl být podkladem pro zpracování zprávy o neformálním vzdělávání v obci (zejména pro oblast 7.3.). Tato zpráva by mohla mít podobný charakter jako „Hodnocení výchovy pro UR v ZŠ a MŠ města Chrudim v roce 2012“, přičemž by tuto zprávu logicky doplňovala. Zpráva o stavu neformálního vzdělávání v obci by uspořádala všechny statistiky organizací působících v oblasti neformálního vzdělávání a poskytla by rovněž ucelenou představu o tématech, která jsou v neformálním vzdělávání zprostředkována různým cílovým skupinám (v Auditě je poněkud náročnější některé tyto informace dohledat). Obec by pak podobně jako v případě zprávy o formálním vzdělávání mohla ve zprávě formulovat cíle či opatření pro obec v oblasti vzdělávání neformálního, které by reflektovaly potřeby obce. Také stávající zpráva: Hodnocení výchovy pro UR v ZŠ a MŠ města Chrudim v roce 2012 poskytuje další prostor pro rozvoj, posílit by se dále mohla zejména analytická část zprávy, která by odkryla další silné a slabé stránky škol a školských zařízení zřizovaných obcí a z nich plynoucí závěry – další cíle a opatření.

Do budoucna by se obec měla ještě pokusit o vytváření širší sítě stakeholderů vzdělávání pro UR. Spolupráce do určité míry probíhá spontánně, není však systematická – neexistuje žádná oficiální širší

platforma, která by se pravidelně scházela a vzájemně komunikovala. Do takovéto platformy by kromě zástupců měst, NNO a škol a školských zařízení měli být zahrnuti také zájemci z řad podnikatelských subjektů v obci. Podotýkám zároveň, že tvorba takové platformy je náročná, vyžaduje čas a silnou osobnost v čele. Pokud však město chce dále zlepšovat svůj stav v dané oblasti, bude toto krok správným směrem.

3) Hodnotící výrok

Uspokojivý stav tématu vůči UR – bez podmínek

Oponentní posudek zpracovala: RNDr. Svatava Janoušková, Ph.D.